

Latwēfchu Awīfš.

53. gadagājums.

No. 8.

Trešchdeenā, 20. Februar (4. Merz).

1874.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Bestborn k. (Neyher) grabmatu bohde Jelgawā.

Nahditājs: Wijsjaunakahs sīnas. Daščadas sīnas. Par zematu pabrēdščanu Wijsēmē. Sīnas no Samaras gubernas. Latwēfchi Witepskas gubernā, Pēnabkama pateiziba. Raiwineeku mahja. Saimneeku skola. Swēfhotnē. Naudas tirgus. Atbīda. Sludinasčanas.

Wijsjaunakahs sīnas.

Wihne. Austrijas keisars Franz Josefs no sawas meefošchānāhš Pēhterburgā pahr Maškawu, kur kahdas deenas ušturejahš un pahr Warščawu fweiks un wēfēls 27. (15.) Februar atkal pahrbrauzis mahjās.

Berline. Wahzijas sūhtihš Parisē, grafs Arnim, no sawa amata atluhdsees.

Keisars Wilhelm tohs no abeem runasnameem pēkēmtuš jaunus likumus pahr žiwil laulibu ir parakstijis un apstiprinajis.

Londone. Pahr Englandeefchu karu ar Aščanteefcheem Afrikā atkal jaunās sīnas nahlfušas, pehz kurahm Aščanteefchi eenaidneefcheem 4 deenas nifnās kauščanās preti turejušchees. Englandeefcheem pec 300 kritušchi, starp ūcheem wairak wirfneeki. Generalš Wolseley Aščanteefchu galwas pilsehtu Kumassi eenehmis, tehnišch isbehdšis, tomehr winu drihsumā gaida atpakaļ, lai meeru salihktu un parakstītu. Bet deewšin tā ar meera faderesčanu wehl buhs, jo pahr Lišabones pilsehtu nahf sīnas, ka Aščanteefchi Englandeefcheem pēpēfchi atkal efoht usbrukufchi un ūcheem 190 saldatus aplahwufchi.

Jelgawa. Kursemes kameralteefas presidents, baron Kampenhausen k. ir ezejēts par Wijsēmēš kameralteefas presidentu un stahtsrahts von Horn k. par Kursemes kameralteefas presidentu. „Wald. aw.“ R. S—z.

No **Boldera** raksta 11. Februar, ka tur kapteins no patlaban atbraukufcha damfluga pahnešis to sīnu, ka pa wišu Mihgas juhras lihzi nau ne mas wairs ledus, wišur bijis sklaidš uhdens.

Kuršifšneeki sawu jauno skolas namu nems šchinis nedelās buhwē; zere, kad nahfšchoht gataws, tad wareschoht gan ar teem labakajeem Kursēmē mehritees. Buhwmaterials ir gandrihs jau wišs pēwēfšis un maška vagastam pec 2500 rubl.; buhwes usnehmejs un iswedejs dabuhs pehz notaiščanas 3350 rubl. Lai Deews palihds wišu darbu iswest lihds preežigam galam!

R. pagastā weens puifšs J. W. pec beidsamahš lohšesčanas bij 19. Nr. wiljis, un bihdamees, ka nau rekrufchōš ja-eet, bij kahda gudrineela nagōš kritis, kas apfohlja, ka winsch jau gan sinoht isdewigā weetā pēe-eet un atswabinaht; puifšs eedohd ari krahpneekam sawus sūhri pelnitus 50 rubl. Puifšs netohp ari wišs nodohšs, bet ne wišs dehl mehlera gudribas, bet zaur to, ka lihds 19. Nr. ne mas nesneedsa, peetika lihds 8. Nr. Nu puifšs atmohdees sahl melleht atpakaļ sawus 50 rubl., wezais gudrineeks newar leegtees, ka ir fanehmis un atšaujahš, ka efoht tohs tam un tam kreemu lungam dewis. Teefa winam nu ušdewuši, lai peerahda, ka tam ir to naudu dewis, jeb žitadi pats palek weens pats tas wainigais. Par tahdahm pat blehdibahm dširdam no daudš pufehm. S.

Daščadas sīnas.

No eefšesemehm.

Pec Kursemes komitejas preefšch Samaras bada zeetejeem lihds 4. Februar f. g. bij sanahlfušas dahwanas 10,775 r. 28¹/₂ kap. (Kurs. g. a.)

Jelgawā to nakt uš 30. Janwar Palejas eelā Fridrichs k. namš sahla leeliski degt, bet gohdš Deewam weikli uguns dšehseji to drihs apdšehsa. Daudsi no uguns dšehsejem patlaban lohpa bijufchi uš gohda maltiti, ko jaunajam birgermeisteram par gohdu dewa, tē atskaneja: „Uguns! uguns!“ un wišs noskrehja uš uguns weetu un pehz teizami pastrahdata darba nahja atkal lohpa sawu gohda preeku pawadiht.

— Jelgawas jaunais birgermeisters Schmidt k. bij wehlejees ar Deewa wahrdu ūwehtibu no kristigas basnizas pufes sawā jaunā amatā tikt eepawadihts. Swehtdeen to 3. Februar pilseht draudšes basniz laikam sahlotees, basniz pulksteem ūskanoht, birgermeisters no rahtskungeem pawadihts gahja uš basnizu, kur pehz notureta ūpredika wehl ihpafchus wahrduš runaja uš birgermeisteru un tee 3 pilsehta mahžitaji basnizas ūwehtibu winam dewa wina zelā.

No **Jelgawas** pufes. Lantini gohdš Deewam pec mihtas wēfēlibas, tikai aš sagteem nesin tā glahbtees. Lumsibas darbi wairojahš un wairojas. Krohna-Wirzawas Kuhlū meščfargam pilsehtā 2. Februar preefšch Pēhterburgas trakteera durwihm nosagts balts dahrgs ehrlis ar wišu eejuhgu. — Amburgas Paugut mahjā sagti eelausufchees un daudš leetas issagufchi. Mušchu ūaimneekam zaur juntu klehti eelausufchees, durwis atščahwufchi un issagufchi wilnu, galu, miltus u. ž. — Nakti uš 31. Janwar Johsten muifšas arendatera klehts atmuhketa un issagti 40 mehri kweefchu, gala no 4 juhlahm, tauku pohdi, 1 maisš bihdeletu miltu u. ž. Arendaters dširdedams ūanus reijam, gahjis raudsiht sawus puifchus un atradis klehts durwis wata un labibu isbahrsitu; tuhdaļ ar puifcheem dewees sagteem pakal, zelā weetu weetahm jau atradis pa 2, 3 un wairak maisu isšweestus un beidsoht ari weenu no sagteem nokehris, tee žiti ismufufchi un tā tad arendaters wišu sawu sagtu mantibu bes tahm sihlakahm leetahm atkal laimigi atdabujis, ari wehl klahht no sagteem 2 ūirgus ar eejuhgumu mantojis. Teefa wehl kahdus pahri ir fanehmusi. Pec sagteem mahjā atrada 6 leelas atšlehgas, 7 jaunus kules naščus un galas krahjumu. Tā tad gohdš Deewam tai sahdšibai pēhdas pēdšihtas. — Wilzes apgabala lohpu mehris isžehlees; 3 leeli lohpi uš ahtru rohku ašgahjušchi wohštā. Pehz lohpu daktera pawehles ir wišs darihšs, ka isplatifšana tiktū ašfargata.

Naudites Lemku mahjās nakti us 27. Janwar klehtis un kuhstis uslaustas, bet laudis dšinufchees tuhda jagteem pakal un 1 no teem nokehrušchi, 2 firgus fakhrušchi un turpat kulbās wehl daschas no mantahm atdabujufchi; ziti sagli pamufufchi.

Muzes muischā 4. Febr. wakarā pee ehrbega lohga kahds klapejis; iseet mohderneeks un waiza, ko meklejoht. Swe-fchais atbild, ka esohht no Schwahrdes atbrauzis kartupelus pirkt, pehzat atkal faka, ka esohht no Zelgawas. Sahf nu tahlak prasihht, mekleht pehz pafes, tē jau wihrs grafahs ar ratu bulti mohderneekam fist. Nu reds, ka nau labais un fanehma un eesuhhtija pilsteefai lihds ar firgu un salahm kamanahm, kur usrakstihhts gada dahtums 1873. — Dširdohht, ka schini laika weetu weetahm sagli tā ap mahjahm daufahs un mums schaujahs prahtā, zil labi tas buhtu, kad fainneekem ap mahju ehlahm buhtu augstas fehtas (no 10 pehd.) ar aiflehdsameem wahrteem, kahdas wišā Wahzsemē pee fainneekem atrohht un ari muhsu pilsehtōs reds. Sehta ap tahm pahri ehlahm, kur wišā leela mantiba eefschā, pateesi buhtu isdarama leeta. Tur tad newaretu wiš bes pamanishanas sagli pee ehlahm peenahht un tahs istufschojufchi aibraukt. Wahzsemē un tāpat wahzu kolonijās zitur mehds jau tahs ehlas tā ruhtē zelt, ka weegli ir ar fehtu weenā kohpā saliktas un til 1 wahrri wed fehtwidū; warbuht ari pee mums daschi to tāpat gribehs pamafitim eewest. Sehta gan makfa nauđu, bet sagli war wehl dauds wairak makfaht. A. H.—n.

— Weens muischinas rentneeks, kas Bez-Sahdōs semkohpibu ismahzijeēs, pawafari 1873 us beidsama sneega weenai puhra weetai rudsu fehjas bij usfehjis supersoffatu un no schihs puhra weetās Augusta mehnesi iskuhlis 20 puhru rudsu, kur no zitahm til ar italka mehfleem mehslotahm puhra weetahm isnahzis tilai pa 10—12 grandu. Warbuht ka dascham no zeen. lasitajeem patiftu, tahdu pat prohwi taifihht, un mihli to tad kuhdsu, nahlamā rudeni pasinoht, kahdu augumu schi prohwe isdewusi. C. S.

„Wahrpa.“ Sem schahda wirraksta R. Thomson kungs Mihgā ir nodohmajis wairak dakās isdoht weenu mahzibas un lasifchanas grahmatu, kas lai ir neween par derigu laika kawekli, bet ari tam, kam dšitaki raksti zitā walodā nau peeetami, par prahta zilafchanu un gara attihstifchanu. Kas us wišufcho grahmatu eepreekschu pastelehs, makfahs par to 3 rubl. bes peefuhstifchanas, Birma fehja jau ir isnahkusi un dabujama. Tani atrohhdahs 1) Dabas walsts. Schē lasitajis tohp westis pasaulēs isplatijumā un tur pa dabas leetahm farunajoteēs mahzihts, Deewu to raditaju pasihht eefsch wina darbeem. 2) Lauksaimneeziha. (3) Lauku, wairak lauku un fehju mainifchana. 4) Skohlas pamati. 5) Slawena wihra dšihwes apraksts: Valentins Diwals. 6) Preeksch faimneezehm. 7) Grahmatu galds, schē tohp apspreefta ta stipri flaweta grahmatina „Ro zilwels fehj, to wiusch plaus;“ apspreedejs grahmatinu gan ari usteiz, bet tas wiram fkan pretifski, ka tas stahstis grib Kursemes lauschu dšihwi mehrleht.

Mihgā tais abās kamitejās preeksch Samareefcheem lihds 2. Februar bij jau dahwanas sanahkufchas 41,256¹/₂ rubl.

Wentpils andele 1873. g. ir labi kupla bijusi: Iswesti tifa 276 tuhft. puhri labibas, 6765 busas, 372 tuhft. flihperu, 378,000 blantas un dehli u. z. par 1¹/₂ milion. rubl. wehrt. Gewests tifa 2347 muzas filku, 1621 birlawu

fahls, 3500 birf. afm. ohglu u. z. Atnahkufcho kugu flaitis bij 438.

Behterburga. Tai gohda maltitē 3. Februar seemas pili muhsu kungs un Keisars usdsehra fawa augsta weefa wefelibu ar scheem wahrdeem: „Es dseru us fawa drauga, Keisara Franz Josefa wefelibu, kuru fawā widū redseht mums leels preeks ir. Tai draudfibā, kas muhs abus faweeno ar Keisaru Wilhelmu un kehniaini Wiktoriju (Englante) redsu to stiprako drohshibu us Ciropas meeru, kas wiseem ir mihlsch un wiseem ir wajjadfigs.“ Austrijas Keisars pateikdameēs atbildeja un dsehra us Kreewu Keisara, Keisarenes un Keisara nama wefelibu.

— Us weenu balles wakarū, ko firsts Woronzowš schinis gohda deenās dewis, sahles bij pufchlotas un danzotaji sneedsa pufchklus no pukehm, kas patlaban pa dšelszetu bij no Nizas (pee Italijas) steigfchu atwestas. Kaut ahra bij dšita seema, wareja leeliteēs, ka schihs pukēs wišas laukā augufchas.

— 2. Februar fwineja tas Kreewusemē pasihstamais Millera tabaka fabrikis fawus 25 gadu fwehtkus. 1849. gadā fabrikants bij sahjis ar 5 strahdneekem, 2 taifija zigarus, 2 papirofus, 1 greeša tabaku. Un tagad leela damfmaschine greešch 6 naschu mafchines un schihs atkal 30 rohlas mafchines, un kahdeem 1100 strahdneekem peeteek darba un pekās. Rehkina, ka schis fabrikis ir par 36 milioni rublu tabaka isstrahdajumus pasaulē islaidis. Un tas wiš ir gaisā iskuhpinahts. — To paschu deenu domehnu ministerim Walujewam gadijuseēs ta nelaimē, brauzohht ar kamanahm apgahsteēs, pa laimi minister kungs gan nezil ne-efohht fahiteēs, bet kufcheers labi smagi eewainohhts.

Behterburgā. Muhsu augstas leelsfirtenes puhra esohht weens nehhdogs, kas makfajohht 12,000 franku. Kahds Italeefchu meisteris to bij us Parises istahdi fuhhtijis un Kreewu Keisarene to lika pirkt un tagad to fawai weenigai meitai dahwinajusi. (Kr. Z.)

— Kad par tahm pagahjufchahm gohda deenahm dširdeja, tad bij flaidri jadohma, ka nu wairē newar neko jaunu jaukaku fataifihht. Un tomehr, kad dšird tagad atkal par Austrijas Keisara usnemfchanu, tad atrohht atkal fawus jaukumus. Tā aprakstu to gohda maltiti, ko tam Keisara pili dewa, kur tai weenā sahlē dega 8 tuhft. ugunis un deenas gaischumu radija, galdi bij nolikti ar weenahm pukehm un krehfli bij segti lapu salumōs un wišā sahlē bij jaukātōs salumōs pahrewehrtita, kur putni dšeedaja un wišs seedeja kā paschā wafarā.

— Austrijas Keisars no Behterburgas brauzis us Maskawu un no turenēs tad par Smolenskū teefcham dohdahs atpakal us mahjahm. Tai jākti, ko winam par gohdu tureja Zamburgas meschā, Keisars Franz Josefs ir 1 lahzi us weetās noschahwis un ohtru fashahwis, pirmāis bijis peenahzis jau us 150 fohkti, tē schahweens zaur paschu galwu nosteepis pee semēs.

Kolas juhras lihzi pee Baltahs juhras ir eeradufchahs til dauds filkes, ka wišs lihzišs mudschohht aif siwihm; filkes tur lihds schim pa retai tika kertas un tā tad swejneekem truhst mužu un sahlē, kur to Deewa fwehtibu eeguldiht. Tahdu siwuju bagatibu tur ne-atminahs redsejufchi.

Ro ahfsemehm.

Wahzjemes walstērahhtē pirmo reis fehsh ari tee iswehletee runas kungi no jāmeenenemteem Elsas-Lozinas semēs gabaleem. Gefahkumā no turenēs nemas negribeja fuhhtihht runas kungus, un atfauzahs, ka grib Grantschi buht kā bijufchi un

negrib peedereht pee Bahzemes. Bet pahwestneeku partija, kurai ruhpeja daschus balsus walstsrachte peedabuht, tik tahlu strahdaja, ka beidsot ari Elsaseeschi iswehleja un suhtija runas lungos: 2 bisfapus, 4 mahzitajus u. z. Baschâ pir-majâ sehdeschanâ wini presidentam eefneedsa rakstu, lai walstsrachte nospreeschoht, ka pa wisu Elsas-Lotriau buhs balsot, lai israhdahs, kury laudis grib peedereht, waj pee Bahzemes waj Franzijas. Saprohtams ka tahdu spreedumu nemas ne-peenems. Bet ar scho pirmo sohli nu Elsasa runas lungi ir peefeshjuschees ziteem flahst; kad wiau dohmas ne-atrohd balsu wairumu, tapehz jau newar kurneht un eemeslu preeksch schkirshanahs newarehs nemtees. Gan jau ari drihs apradihs peedereht pee Bahzemes.

Berline. Kungu namâ gan daschi runaja spehzigi pret to jauno rufku buhschanu, bet leelais pulks tomehr paliks ar meeru, lai eewed laulibas derechanu rufku kungu preekschâ; tik daschus peelikumus turehs par wajadfigeem. Wini fata, kâ Reiprowinzê, kur jau dauds gadus tas likums pastahw, ka wiseem laulajameem ja-usdohdahs pee laizigas teefas, un tomehr neweens pahris nedohdahs jau ar to meerâ, bet nahf tapat pee laulibas basnizâ, tã ari pa wisu zitu Bruhschu semi basnizlauliba palikschoht sawâ pilnâ gohdâ; no rufku kunga eefchoht wisi tapat pee mahzitaja, un tik pehdigee palaidneeki to tureschoht par gohdu, basnizâs swehtibu nizinahst un bes tahs dsihwoht.

Berline. Lihds schim pee isdrupuscheem sohbeem tik atlika waj nu wiaus likt israut jeb pildiht (plombeereht). Pirms wareja pildiht ta isurbshana bij lohti fahpigs darbs. Tagad nu kahds Amerikas dakteris Morisons isgudrojis maschiniti, kas sohbu pamet eefschâ un bes kahdas fahpes no-ehwele to aisdrupuscho krohni un ispuze flaidru, ka nu war ar seltu pildiht un sohbu fahpes us dauds gadeem nogaleht. Maschine esohst us ratina wihsi, ar masu paminu greeschoht ritentiaus un tee ar saweem tehrauda spahrneem no-ehwele wainoto sohbu. Berlines dakteri scho jauno maschiniti isprohwejuschi un wiseem sohbu daktereem eewehlejuschi.

Marbachâ (Wirtembergâ), kur augstais wahzu dsejneeks Schillers 1759. g. dsimis, grib zelt peeminas stabu. Ta preeksch schi monumenta wajadfiga nauda jau esohst falasita.

Turku sultans fahf atkal sawus ministerus pahkrawahst, bet weenu zaurumu bahschoht ohtis paleek atkal watã. No Konstantinopoles raksta 8. Februar, ka tur tik dsila seema, kã reti peeredseta; beesa fneega kahrta fedsot semi un pilsehta eelas, ari juhrahs lihziis ar wisahm esohst aplahst. — Trapezuntes pilsehts Preeksch-Ufija nahks leelã flawã ar sawu wefeligu gaisu, jo tur nesen mira weens, kas bij 125 gadus wezs un lihds pat beigahm wehl it spehzigs; tagad atkal Trapezuntã war dabuht redseht firmgalwi no 138 gadeem, kas wehl ir labi mundris. Slawenais Rohmneeks Bizero fazijis, ka neweens wezums nau tik leels, ka wehl newaretu zereht weenu gadinu dsihwoht. Tã tad warbuht ari muhsu wezits wehl daschu gadu dsihwohs.

Karsch stary Afchanteescheem un Englanti gan warehs beigtees, jo Afchantes kehniusch (winsch fauzahs "kehniusch kafijs") luhdsahs meeru un ir weenu misionaru suhtijis, lai tas ar Englantes kara wadoni tahs nolihkschanas isdara. Melnee Afchanteeschi esohst drufzin smalkaki ne kã daschas zitã turenas tautas, jo wisi tee baltee laudis, kas no Afchantes zeetumeem watã palasiti, ir atnahkusch ar sweikeem mee-

fas lohzeekteem; ziti watã laischoht, kad ne wairaf, tad aufis mehdsot nogreest un par peeminau patureht.

Par zeematu pahrdohschannu Widsemê.

No 23. Julija lihds 23. Oktobrim 1873.

Pahrdew. wahrs.	Muisch. wahrs.	Zil zeem.	Zeem. leelums.	Zil 1 dablb. maffabls. maffa.
Zur Mühlen	Woisefomois	35	396 d. 84 g.	51400 129
Landon	Rohsbehl	1	16 " 35 "	3600 225
Hüne	Vellemois	2	7 " 54 "	2500 312
Kayserling	Kerkau	2	21 " 35 "	2560 121
Kayserling	Könnemois	8	85 " 16 "	11250 132
Wahl	Surgaweremois	4	103 " 18 "	18500 179
Bietinghoff	Zumpraweem.	20	370 " 86 "	55860 150
Anrep	Löwemois	5	109 " 50 "	18725 170
Rummers	Iddesmuischa	21	599 " 20 "	93740 156
Liphart	Radimois	36	762 " 44 "	138830 182
Holand	Hjalar	38	731 " 44 "	130053 177
Knorring	Måtfamois	6	139 " — "	24115 173
Rücker	Unnipichamois	1	30 " — "	4240 141
Ungern-Sternberg	Koraste	1	14 " 15 "	1760 125
Stryl	Luggusche Leelam.	5	105 " 13 "	18931 180
Stryl	Ballamois	7	190 " 14 "	26810 141
Zur Mühlen	Sur Kongota	9	221 " 63 "	28327 128
Anrep	Bezê Brangelm.	1	21 " 70 "	3000 136
Engelhardt	Laatremois	5	137 " 86 "	39104 210
Mesenkampff	Kawasemois	8	148 " 45 "	25011 169
Roth	Pillkufemois	1	22 " 34 "	2700 122
Pegosche	Piuskimois	1	21 " 45 "	2580 123
Budberg	Korge Pallomois	3	58 " 12 "	7244 124
Brümmer	Westene	62	1066 " 87 "	140610 131
Brümmer	Deewasmuischa	15	240 " 67 "	31150 129
Brümmer	Tolkes muischa	13	311 " 11 "	44050 141
Kahlen	Seltinmuischa	5	92 " 45 "	12890 140
Ruschmann	Landon	42	611 " 72 "	105180 171
Holt	Spreestiumuischa	15	496 " 70 "	80300 161
Heerwagen	Podsemm	17	479 " 83 "	71900 149
Transehe	Taurupmuischa	6	137 " 78 "	21202 153
Krapotkin	Sigulda	7	219 " 45 "	31055 141
Pander	Rannas Jaunam.	17	300 " 30 "	50633 168
Tiesenhäusen	Jaun Bebbem.	2	49 " 27 "	8140 166
Sivers	Bühajerw	1	27 " 42 "	4600 170
Stryl	Luggusche Leelam.	1	34 " 49 "	5300 155
Boel	Krotus	7	169 " 62 "	24708 146
Anrep	B. Brangulmuischa	7	138 " 80 "	19020 137
Maydell	J. Brangulm.	4	68 " 8 "	8990 132
Stryl	Kiwijerwmois	2	67 " 10 "	8650 129
Grote	Mahlpils	5	136 " 45 "	20880 153
Mengden	Golgoistsky	3	132 " 35 "	13164 183
Landon	Keifenmuischa	18	474 " 35 "	86793 179
Düsterloh	Daibesmuischa	1	53 " 51 "	7500 138
Grote	Moresmuischa	15	368 " 33 "	53682 145
Klot	Dhdsen	18	306 " 77 "	46820 152
Wolff	Lubahn	57	658 " 71 "	115992 176
Riga	Dreilingsbusch	1	10 " 19 "	1633 163
Andreae	Kenzen	2	50 " 88 "	8300 162
Wolff	Friedrichswalde	1	11 " — "	1650 155

544 12030 d. 43g. 1715632 rub.

Zaur zaurim rehkinajohst dahlderis maffa 142 rubtus.

Zaur zaurim pehz gaduzeturtsneem rehkinajohst zeematu seme isgahjuschos 3 gaddis nau dahrgaka palikusi, bes ween ta pirma gadu zeturtfna 1873.

Pehz gaduzeturtsneem dahlderis maffaja:

1871: 136 rub. — 151 rub. — 151 rub. — 144 rub.

1872: 135 rub. — 152 rub. — 151 rub. — 150 rub.

1873: 163 rub. — 145 rub. — 142 rub.

Kad muhsu gaduzeturtsni ar wina preekschtezetajeem fahd sinajam, tad atrohdam, ka schini gaduzeturtsni wairak zee-matu semes pahrdohs ne ka kautkura zita gaduzeturtsni.

Til weens weenigs gaduzeturtsnis lihds schim wareja leelites, ka 10,000 dahlderus bija pahrdemis. Muhsu gaduzeturtsnis war isleelites ar 12,030 pahrdohsteem dahldereem.

Mehs Widsemneeki gauschi par to esam preezajuschees, ka Latweeschu Awises mums par to sinu dewuschas, ka ar zee-matu pahrdohschanu Kurseme isdohdahs. Jo Kursemneeki un Widsemneeki ir weena kohka sari un tadehl mehs Widsemneeki Deewam par to pateizam, ka ari Kurseme Latweeschu tauta atset zaur gruntineeku buhschanu. Jo bes gruntineeku buhschanas ihstas tautas atselfchanas nau. Mehs Widsemneeki Latw. Awisehm gauschi pateiktu, kad mums ari us preekschu sinu laistu par scho waijadsigo un swarigo leetu.

Sinas no Samaras gubernas.

Lastitaji atminehs, ka Widsemes zentral komiteja preeksch Samaras bada zeetejeem no sawas pufes Dezemberi nosuhitja sawu sekreteeri, Schwarz lungu us Samaras gubernu, lai winsch patz ar sawahm azihm reds, zil leels tas pohsts tur ir, ka wislabaki tur war lihdscht un ka tahs dahwanas tur tohp isleetatas. Schis lungs nu ir no sawa zeta atpafal pahrnahzis un dohd eelsch „Rig. Zeitung“ sinas par wisu, ko tur peeredsejis. Inemschu no wina sinahm daschas preeksch saweem lastitajeem:

Samaras gubernu ir 1850. g. eezelta. Datas no Saratowas, Drenburgas un Simbirskas tika lohpa fanemtas us jaunu gubernu. Us wakara pusi tai ir par rohbeschu Wolgas upe, us zitam pufehm ir weens leels klaijums. Da gubernu ir 2885 kwadrat juhdes leela, (tas ir, gandrihs 6 reis til leela ka Kurseme); eedschwotaju skaitis ir pahri par 1 1/2 miliona, luteru skaitis ir pee 100 tuhst. Da seme peeder pee tahs ta sawtaks „melnahs semes“ un eedschwotaji pahrtet til no tahs weenas semkohpshanas. Gubernu ir 7 aprinki, 4 no teem ir tee bada apgabali (Busuluk, Nikolajewsk, Samara, Bugurufan), tur dschw 1 milions sawschu; tais 3 zitds aprinkds truhkums ir masak manams, kaut ari tur plahnaks gads bijis. Schwarz lungs raksta ta: Lai waretu patz to apgabalu labak pahredseht, es brauzu par Saratowu, zaur tahm kolonijahm us Nikolajewsku un Samaru, un dabuju ta wairak ka 300 werstes pa tahm bada pufehm braukt. Nedewohs wis ar to meeru, ka til tohs zeemus zeta mala apmekleju, bet brauzu pa 20 lihds 30 werstes ir no zeta fahnis us daschadahm fahdschahm un pahrpahrim dabuju patz redseht ka leela un ahtra palihdsiba te ir dedsi waijadsiga. Tahs pirmahs 100 werstes no Saratowas zelsch weda zaur tahm wahzu kolonijahm, kas ar saweem leeleem, tihreem nameem, tahm leelahm no akmineem taisitahm basnijahm un skohlahm bij jauki usskatamas; man lihaks, it ka es buhtu kahda Widsemes masa pilsehta un newis tahla lauku zeema. Schis kolonijas, kas no Keisarenes Katrinah II. laikeem pastahm un gar Wolgas upi gul, ir zaur sawschu tiklu dschwshanohs un freetnu semkohpibu ihsti labi pahrtikuschas; ari tur beidsamee 3 gadi ir deesgan wahji bijuschi, bet tomehr truhkums tur neko nau manams. Ari schinis kolonijas wiswairak sehj kweeschus un tee beidsamajds gads nemas nepadewahs, bet

tur strahda ari rudsus, kartupelus un sirnus, kas tagad dohd usturu. Ari magasinahs bij laba teefa. Kolonisti bes tam wehl sehj tabaku, kohpj daschadus amatus un brauz pelnas, ta ka teem wisur saws gras is atlez. — Bet til lihds no schihm kolonijahm eebrauz tais pufes, kur til tohs weenus kweeschus sehj, te semei bij zitads isflats; us wisahm tahm 300 werstehm us rihta pusi zaur stepehm braukdamis til pohstu ween peeredseju. Tur reds til garas, leelas fahdschas ar semahm un pa leelai datai no mahla un schagareem taisitahm buhdinahm. Magasinahs neweena weeta nau, schuhnu tur laudis nepasihst, labds gads stahw pilns lauks ar labibu seema apatsch debes; wehja sudmalu ir leels pulks, bet wisas tahs tagad stahw dihsa. Ehtahm junti ir noplehsti, lai lohpeem kahdam laizinam ehdamais buhtu. Kad nu ee-cet schahdas mahlu buhdas, tad weena ka ohtra ar schchlumeem til war noskatitees us to leelu truhkumu. Dumscha, milla un ne-igrihdita ruhmita fappesti tur tup usauguschi un behrni ap krahsni, kas ari deesgan auksta un us katra, kas eenah, schchlohjahs par to gruhtu gadu, par badu un fahschanu. Samaras gubernu ir tohti mas malkas, laudis tur kurina ar sawu lijjaku (salmi un mehli); ta tad bada gads, kur truhst falmu, ir ari wehl jazeesch fala mohkas. Dauds buhdinas atradu til seewas un behrnus un firmgalwus, jo wihri bij us zitureni, ir tahleni gahjuschi few usturu mekletees, jeb kad ne wairak, tad tatschu nedirdeht saweju brehkschanu; seema tais apgabalds ir daudis bahrgaka, ta tad seemas laik lauka nekahdus darbus nepsehj dariht un pelnas truhst; turklat Samareeschu ari neko zitu neproht, ka til ween sawu lauku darbu. Kahdu pelnu tahds wihrs zitur lai atrohd? Dauds fahdschas jau nebij nemas wairs maises, tur mitinajahs no plahnas miltu putras ar druzin fahls, weetahm jauz wisadas stepu skaites klah; kur es maisi redseju, tur ta bij no palihdsibas komitejahm turp nosuhitita. Kohpi tohp par smekla nau du isdohiti; weena weeta bij 14 sirgi pahrdohiti un 40 juhdes tahlu peewesti klah un wis tas par 7 rubli gabala. Jau Septempera mehnesi par kumekeem un sirgeem, kas agrak malfaja no 10—50 rubl; nau wairak dabujuschi ka 3—20 rubl., nereti gohwi aismalfaja til ar 2 rubl. Dezemberi buhtu warejis no weena fainmeeka wina abus beidsamds sirgus par 8 rubli pirkt. Brihnumis ir redseht, ka tee lautini bes kahdas suhdsechanahs un kurneschanas zeesch sawu smagu likteni. Til to dsird no wizu mutes: „Wisas schis behdas Deews mums suhta par muhsu grehkeem.“ — Wehl daudis behdigaki isflatotees Busuluk aprinki, tur weseli zeemi sawschu tukshi un wezaki lohpus tumshus taisidami ranga behrninus wilt, lai eemeegoh mitahs brehkschana pehz ehdeena.

No wisahm tahm palihdsibas komitejahm, kas tur pret to truhkumu strahda, wispirms ir japeemin palihga sneegschana zaur semstibas un aprinku komitejahm; bet tapat leelu leela pateiziba nahkaks tahm privat beedribahm. Schis ar jo leelaku swabadibu strahdadamas un paschas apfwehrdamas, ka un ko katra weeta peenes, war jo dschw un ahtri palihdsibu sneegt: stary schihm gohdom japeemin ihpaschi Samaras seewischku komiteja, kur strahda augstas un semas; palihga sawdamas un nemandamas wiswifadus spehkus schi weena beedriba ustureja kahdus 15,000 zilwekus un grib tohs lihds jaunai maisi iswillt.

Latweefchi Wittepskas gubernâ.

Lafitaji fin, ka labš pulšs Latweefchu, tik lab' Kurfemneeku la Widsemneeku, fawu tehwiu atftahjuſchi un daſchadâš Kreewijas gubernâš apmetuſcheeš. Saprohtama leeta, ka ne wiſeem weenadi klahjahš. Ziteem flikti klahjahš, ziteem labi. Tee m Latweefcheem Kreewijâ, kureem labi klahjahš, tee peeflaitami, kaš Pleſkawaš gubernâ dſihwo. Ari baſnizaš buhſchanaš pehz wineem garigaš kohpſchanaš netrukka, jo kaſhdu laiku mahzitajš, Brenners wahrda, wiru ſtarpâ dſihwoja. Bet nu Brenners Widsemê Muffnes draudſei par mahzitaju paliziš un Pleſkawaš Latweefchi beſchâ palikuſchi. Paſchâ Pleſkawaš pilſehtâ ſinamš gan muhſu tizibaš mahzitajš dſihwo. Bet ka tad wiſch pehz kaſhtas waretu apkohpt tohš Latweefchuš, kaš pa ſemeem dſihwo iſkaiſiti?

Kad nu wini Pleſkawaš Latweefchi ir meeſa no muhſu meeſaš, muhſu meeſigi brahli, tad ſaprohtama leeta, ka mehš, Kurfemneeki tik lab' la Widsemneeki, no wiſaš ſirdš karſti un dedſigi wehlejameeš, ka wineem tiktu ſawš mahzitajš un ſawa baſniza, ſawi ſkohlmeiſteri un ſawi ſkohlkaš nami, jo ko taš muhſu Pleſkawaš brahteem lihdeſtu, ja wineem laizigaš buhſchanaš pehz labi klahtohš, bet garigaš buhſchanaš pehz buhtu janoniſti? Kâ gan zilweš no maiſeš ween waretu dſihwoht? Mehš daudš darâm paganu- un ſchihdu-miſionei par labu, tapat ari preekſch kurlmehmeem. Mehš ari druſku preekſch Pleſkawaš tizibaš beedreem eſam darijuſchi. Prohti, no taš naudaš, ko Kreewijaš ewangeliuma draudſe ſamet, teem ewangeliuma tizigeem par labu, kaš pa plaſchu Kreewiju iſkaiſiti un kureem palihdſiba waijadſiga, no ſchahš naudaš, jeb riſtigati ſakoht: no ew. luteru palihdſibaš lahdeš, minehtš Pleſkawaš mahzitajš kaſhdu peepalihdſibu dabujiš. Un mehš Kurfemneeki un Widsemneeki ari iſgad' ſawu daſu eemakſajam palihdſibaš lahdeš.

Bet waj mumš neklahtoš, wa ir aſ un daudš wairaf preekſch Pleſkawaš brahteem dariht un upureht, ka lai wini tiktu pee mahzitaja un pee baſnizaš, pee ſkohlmeiſtereem un pee ſkohlkaš? Sinamš ka wineem paſcheem ari buhtu jakuſt un jadarbojaš un nauda jaſamet zil tik ween ſpehdami.

Bet ta jau ir prohtama leeta, ka koloniſteem eeſahkumâ gruhti klahjahš un kamehr wini dſihwê wehl eekulaš, tamehr weeni paſchi taſhdu leelu darbu neſpehš idariht, prohti baſnizu un ſkohlkaš buhweht un mahzitaja muſchu eetaiſht. Ko mehš jau atrohdam pee ſewis eetaiſitu un kaš mumš tik ween ja-uſtur, wiſš taš wineem ja-eetaiſa no jauna. Ta teeſcham nau maſa leeta.

Tee m Latweefcheem, kaš Kreewijâ apmetuſcheeš un kureem labi klahjahš, ka leekahš, ari tee peeflaitami, kaš Wittepskaš gubernâ dſihwo. Par ſcheem Wittepskaš tautas brahteem atrohdu wehrâ nemamaš ſinaš tani Kurfemeš mahzitaju ſinodalprotokolê 1873, ko laſitajeem tē gribu preekſchâ zelt. 9. September 1873 Wittepskaš muſchâ, kaš peeder weenam Mihgaš kohpmanam, jaun-uſbuhweta akmianu baſniza tika eeſwehtita. Scho Deewa namu minehtš Mihgaš kohpmanis, kura wahrdeš protokolê neteek peeminehtš, uſ ſawu tehrinu ir uſbuhwejiš. Schiſ Deewa namš uſ preekſchu derehš par baſnizu weenai 4000 dwehſeleš leelai draudſei. Draudſeš lohzeſki dſihwo iſkaiſiti 40 kwadrat-werſteš ap baſnizu un gandrihi wiſi ir dſimti Widsemneeki. Tagad ſcho draudſi apkohpi Laſdohneš mahzitajš Guleke. Bet taš patš laipniš muſch-

neekš un Deewa walſtibaš mihtotajš uſ preekſchu draudſei apgaſhdahš ihpaſchu mahzitaju. Tapat taš patš gohdawihreš ir apnehmeeš, mahzitajam apgaſhdahſt dſihwojamu ehlu lihdi ar taſm waijadſigahm ſaimneeziſbaš ehkalm. Wehl taš patš muſchneekš grib ee-grunteht mahzitaja muſchu un uſ tam 100 puhruweetaš ſemeš ardoht un ſchkinſoht. Lai Deewaš ſwehti laipniſu deweju! Lai Deewaš bagatigi ſwehti tohš mihtohš tautas brahtuš Wittepskaš gubernâ, ka lai wineem labi iſdohdahš meeſaš un dwehſeleš, laizigaš un muſchigaš buhſchanaš pehz!

Peenahkama pateiziba.

Pateiziba ſchini paſaulê gan reti tam gaidama, kaš zitam labu darijiš; daudſkahrt wehl tam wihram, kam laba ſlawu pilnigi peenahkaš, ta tohp zaur launahm mehlehmi un zee-tahm ſirdihm atrauta un nepelniti ſirdſehſti zelti.

Ar taſdahm apzeetinatahm ſirdihm mehš negribam pihteš, muhſu prahtš neſahš ſlawu un pateizibu doht, kam ta peenahkaš un tamdeht negribejahm kaweteš, ſchini lapâ tohš gohda wihruš peemineht, kuri daudš gaduš jau par muhſu pagasta labklahſchanu ruhpiſi un ne-apnikuſchi puhlejufcheeš. Scho wihri iraid Bukaiſchu pagasta wezakaiš J. Freudenfeld, tee pagasta weetneeki un tee teeſaš wihri.

Pagasta wezakaiš jau uſ treſchu reiſi ſawâ amata pazeltš, ſinajiš ar no Deewa dohtu gaiſchu prahtu un taiſnu ſirdi wiſaš leetaš tâ iſweſt, ka neween meereš un brahku fatiziba ſcheit ſtarp augſteem un ſemeem walda, bet ari pagasta mantibaš tohp pareiſi ſargataš un wairotas. Scho wina uſjih-tibu eeſch amata kohpſchanaš, ir ari augſta waldiſchana ee-wehrojuſi un puſchko ſchi gohda wihra kruhtis ta no muhſu wiſſchehliga Reifara dahwinata gohdaiſhme.

Zaur apdohmigu wehleſchanu ir taſhdi wihri ſcheitan par pagasta weetneekem un pagasta teeſaš wihreem iſwehleti, — daudſi no wineem jau uſ treſchu reiſi, — kuri neween par pagasta labklahſchanu un taiſneem ſpreedumeem ruhpiſi un ne-apnikuſchi gaſhda, bet ari ſawâ ſtarpâ fatizibu un weenprahtibu tur, zaur ko wiſaš dariſchanaš pareiſi weizahš un pagasta labklahſchana plaukſt.

Sawas ſirdſjuſchanaš negribedami ſlehpt, ſakam ſcheem peemineeteem gohda wihreem par wina ne-apnikuſchu puhliu par Bukaiſchu pagasta labklahſchanu — ſawu ſirſnigu un daudſkahrtigu pateizibu!

Daudš pagasta-lohzeſku wahrda

A. G.

Waiwineeku mahja.

(Latw. no Augustes 5—19.)

V.

Bija dſeſtreš, jauš rihtš, kad Marija no zeema iſgaſhja. Neweenš no winaš apnemſchanaš neko neſinaja, pat tehnam wina tik bij teikuſi, ka kaſhdaš nohtigaš ee-pirſchanaš deht uſ pilſehtu ja-eimoht. Winaš waigi dega turp ſteidſoteeš, jo taš dohmaš, ka wina mihtakam brihwibu atdohſchoht, dſina aſiniš ahtraki pa dſihſlahm. Teeſaš kungam jau waijadſeja winaš tizeht, kad wina taiſnibu ſazija. Warbuht ka taš ari bij eeſpehjamš, ka Indrikiš, no wiſahm awainoſchanaš mihtrihtš, winaš tuhlit lihdi uſ zeemu atpaſak greeſiſeeš.

Ead tehws winam wairs nedrihsteja dufmoht un jaunas zeribas winas kruhtis atmohdajs. Behdigi bij wina preeksch kahdahm deenahm nahkotnei preti skatijusees, par welsi bij ajs pehz kahda glahbshanaszeka meklejusi. — Itagad Deews pats winai to zeku rahdija.

Wina steidsahs ahtrakti us preekschu. Zeema usraugs winai fastapa, las patlaban nospilschetas nahza, kur winasch Indrika deht bij tizis pahrlaushtis.

„Leeta flikti stahw,“ winasch fazija ar behdigu balsi, jo winasch Indriki labpraht bij eeredsejis. „Wehl Indriki gan weenumehr leedsahs, bet teefas lungs man pa tam ir teizis, ka esohht peerahdihts, ka winasch to darijis un ka preeksch wina nekahda glahbshana wairs ne-esohht.“

Ufins is Marijas waigeem issuda.

„Winasch ir newainigs!“ wina issauza.

Zeema usraugs dohmigi galwu pakratija.

„Du to tizi, tadeht ka Tu winau wehl mihlo,“ winasch atbildeja. „Neweens zits, ka winasch, war to flepkawibu buht padarijis. Winasch Kahrlis eenihdeja tadeht, ka winasch ar Temi bij faderinahts; turklaht winasch wehl no Kahrla bij neewahhts un wina karstas afinis nekad weenu neewaschanu nau meerigi panesufchas. Es gribetu, ka tas zitadi buhtu notizis, winasch ir wehl par jaunu, wisu sawu muhschu zeetuma pawadiht, ja winam til wehl dsihwiba teek atstahja.“

Marija trihzeja ka apschuj lapa, wina gribeja zeema usraugam wisu isschahstihht un tomehr newareja, jo til teefas lungam bij winai eespehjangs to teikt. Wisi spehki bij winai janem, lai asaras nepahrpluhstu.

Tiklihdj ka zeema usraugs winu atkal bij atstahjis, wina noschdahs zetmalâ, apklahja waigu ar abahm rohlahm un raudaja gauschi. Wehja bij atkal tahs zeribas, kuras winas kruhtis, til preezigi peepildija; winas sirdiba bij saplakusi. Til tee wahrdi, ka Indriki warbuht sawu dsihwibu saudeht waretu, dsina winu atkal us preekschu. Wina gribeja wisu mehginahht, winu glahbt un kad winai zaur to ari paschai buhtu bijis bohja ja-eet.

Bahla, nogurusi wina pilsehtu atsneedsa. Winai nenahzajs gruhiti teefas lunga preekscha tikt, kuram wina wisu isschahstija.

Meerigi teefas lungs us winas stahsteem klausijahs. Is winas azihm winasch lasija, ka wina pateesibu runaja, bet tomehr newareja eesfch winas wahrdeem ne kahdu leezibu preeksch Indrika newainibas atrast.

„Kad Zuh ar winu fatikatees?“ winasch prastija.

„Tas wareja buht us pulksten dewineem. Tiklihdj ka Kahrlis bij mahju atstahjis, ari es aischahju.“

„Zil tahlu no turenas lihds mescha malai ir, kur fatikatees?“

„To meschu war eesfch peezi minutehm fasneegt.“

„Waj Zuh Indriki jau tur preekscha atradat?“

„Ja. Winasch us mani jau bij gaidijis.“

„Zil ilgi ar winu kohpa palikat?“

„To es labi nesinu — warbuht pusstundu.“

„Tas ari nenas nau peerahdihts, us kuru laiku Kahrlis ir nosists,“ teefas lungs runaja tahlak. „Tas semneeks, las to faulshchanu pehz palihga no upes ir dsirdejis, to laiku ihsti nesin peedoht un tapat ari wehl skaidri nau sinams, waj winasch ari teescham kahdu faulshchanu ir dsirdejis, ta wareja warbuht til wehja swilposchana buht, kura wina aufis at-

flaneja. Indriki buhs to flepkawibu pastrahdajis pehz tam, kad winasch Zuh atstahja.“

Marija isbijusees atlahpahs. Wina neweenu azumirli nebij schaubijusees, ka wina zaur to, kad wina teefas lungam wisu isteiza, preeksch mihtaka brihwibu atdabuschoht un nu teefas lungs tomehr wehl no wina newainibas nebij pahrlleezinahts! Indriki buhtu til breefmigu darbu warejis pastrahdaht, tuhliht pehz tam, kad winasch winu bij atstahjis; wina rohla, kura winu mihtodama bij apkampusi, buhtu warejusi mas minutes wehlaki weenam zilwelam dsihwibu saupihht?

„Winasch ir newainigs — winasch newar buht to darijis!“ wina issauza wisleelakas bailes.

Teefas lungs dohmigi plezus raustija.

„Ka kahds zits ka Indriki to buhtu darijis, us tam ne ta wismasaka leeta nesihmejahs,“ winasch fazija. „Kad Zuh fatikatees, luhdsat Zuh winu, lai winasch to zeemu atstahj; is Zuhfu mutes winasch dsirdeja wehl reis, ka sawu rohku Kahrlim sneegfeet un ja winam nu wehl kahdas zeribas bij, tad ari tahs bij isposhtitas. Bet ja winasch gribeja Zuh tomehr wehl dabuht, tad winam zits nekas ne-atlika, ka to, kas winam zeka stahweja, atruhmeht!“

Marija teefas lungu stihwi usluhkoja. Winas wahrduw winasch pahrgrohsija par jaunu leezibu pret Indrika noseedsibu. Wina gribeja runahht, bet mute bij ka aisslehgta.

„Indriki ir pehz pulksten desmiteem pahrgahjis,“ teefas lungs runaja tahlak, „tas tad wareja buht pusstundu pehz tam, kad winasch Zuh atstahja, kur winam tad wehl laika deesgan bij to flepkawibu isdariht. War ari buht, ka winasch to preeksch tam nenas nebij nodohmajis dariht, bet warbuht ka winasch Kahrlis fatika un ka tas pats atkal no jauna ar winu stihdi eesahla un ta winasch tad sawu pretineeku no zeka flapeja. Ta flepkawiba war ari buht us faufumu, wirs krahta notikusi, tas leetus tai nakli bij stipris deesgan, wifas pehdas noskaloht.“

Tahs nelaimigas meitas bailes arweenu wairaf auga.

„Winasch ir newainigs, til teescham ka es sch Zuhfu preekscha stahwu!“ wina issauza ismifusi.

Teefas lungs usluhkoja winu ar lihdszeetibu.

„Es nenas nechaubohs, ka Zuh zeeti wina newainibai tizat,“ winasch fazija. „Bet wifas peerahdischanas pa tam pret winu leezina. Kapehz winasch pats neteiza, ka tai wakarâ ar Zums ir kohpa bijis?“

„Winasch negribeja mani atflaht,“ Marija fazija.

„Ne, winasch tapehz to nedarija, ka sinaja, ka zaur to sawu newainibu nepeerahdihts,“ teefas lungs fazija. „Winasch bijahs, ka pee tuwakas ismekleschanas ne-israhdihts, ka winasch ar sawu eenaideeku bij fatizees, tapehz winasch zeeta klusu!“

Marija bij waigu ar abahm rohlahm apklahjusi. Wina bij gribejusi to mihtako glahbt un pehz teefas lunga wahrdeem wina til jaunu leezibu pret wina noseegumu bij isdewusi. Wina bij gihbshanaui tuwu un til ar mohlahm wehl faturejahs. Kur bij winas zeriba palikusi, winu lihds pahrwest! Bailigi wina to luhgshchanu issazija, ka winai atwehletu Indriki redseht; teefas lungs to ne-attahwa.

„Es Zuh nedrihtstu pee wina laist, eekam ta ismekleschana pret winu pabeigta,“ winasch atbildeja. Winasch wehl kahduw apmeerinashanas wahrduw us to nelaimigo runaja, bet wina tohs nedirdeja. Ka pusmirusi wina no teefas nama

un pilsehtas aistwilkahs. Tagad wira wareja reis fawahm afarahm eeksch wisleelakahm fahpehm laut pluhst; bet tahs nekahdu atweeglinafchanu ne-atnesa.

Ta gahja lehnahm us mahjahm. Winaas dshwes preeki bij ispohtiti un fuhras deenas winai preekscha stahweja. Winai bij jafehd pee flima tehwa gultas, ka amatu kahds swe-schineeks bij usnehmees un kas ar tahm dohmahm nomohzi-jahs, ka winam wehl pascha dshwes wakarâ nu ar pehdigo nabadsibu buhs jazihnahs. Wina mehginaja to apmeerinaht, bet paschai truhka eepreezinafchanas.

Preeksch Indrika ne kahda glahbschana wairs nebij zerama un turklaht bij nu winai wehl ja-eet leezibu pret winu isdoht! Schihs dohmas winu gandrihs ahrprahtigu padarija.

Nedetas, grubtas nedetas pahrgahja. Marijas waigi bij nobahlejuschu un eekrituschu, winai paschai tagad kohpeju wai-jadseja. Wina ne-eebrohschinajahs mahju atstah, jo ikweena azis, kuru wina fatika, wina dohmaja lasiht: „winesch ir flepkawa!“ Tehws to ar leelahm dufmahm fazija, jo zaur Indriki winesch fawus beidsamohs dshwes spehkus redseja no-pohstitus; bet wina wehl arweenu zeeti us wira newainibu tizeja un buhtu par to sawu dshwibu nodewusi.

(Uf preekschu beigums.)

Saimneeku skohla.

Sapelejusi bariba ir dauds flahdigata, ne ka to dohma. Wisupirms no tahs zetahs wehdera fahpes, fagre-moschana ne-eet pareisi, eekschas rohdahs aisdegums un lohpi beeschi aiseet pohsta. Dschureis lohpi tohp no krampeem raustiti tapat ka kad buhtu nahwigas sahles ee-ehduschu. Prachtigs semkohpejs gan ne kad tihschi nedohs saweem lohpeem sapelejuschu baribu, bet daudskahrt tas noteek nesinoht, jo dascha kazenainâ baribâ jeb mas nospeestôs ekas raufchôs polejums widu eetaifahs, kur azs to wehl neredf. Beidsamajôs gadôs daschâs weetas peedsihwohts, ka sirgi, kas bij ehduschu sapelejuschu feenu un sapelejuschu maisi, aisgahja pohsta. Tapehjs saimneeki lai us to luhko, ka winu lohpu ehdamais lai stahw tahdâs weetas un tohp ta turehts, ka tur twaift un garaini lai nenahf klah, zaur ko bariba pel un ari puhst.

Sweſchotnê.

(Weld. Kad man us wakti stahwofham.)

1. Ut jaunekle tur tahlumâ,
Tu dahrgums manâ peeminâ!
Tew allasch dohmâs usmaidu,
Tew fapni waigu apglaudu.
2. Kur nu tee brihschi jaukatee?
Tee wahrdi wisu saldakee,
Kas kohpâ muhs uslaweja,
Mums stundas ihfas darija?
3. Ut liktens! breeſmu wadonis,
Tas man' no tewis atschlihtis,
Ir leedsis manim preezatees,
Ar tewi waigâ fatiktees.
4. Lai buhtu ar! — es tahlumâ,
Sirds juhtas tawâ tuwumâ.
Tahs gawile tew latru deen'
Un lepni zet us tew' ar ween.

I. W—k.

Naudas tirgus,

Selgawâ, 18. Februar 1874.

uspras. fohl.

5% waltis-aisleeneschanas bitetes ar winest. I. aisleen.	165	167
5% waltisbankas-bitetes " " " II. aisleen.	165	167
4% Wids. fandrises, usfamas	97	100
4 1/2% Kurs. fandrises, usfamas	99 1/2	100
5% Rihgas-Dinab. dselfzeka atzijas us 125 rub.	97 1/2	98 1/2
5% Rihg.-Dinab. obligazijas us 100 rub.	98 1/2	99 1/2
5% Rihg.-Selgaw. " " " 100 " "	97 1/2	98 1/2
	136	137
	92	93
	116	117

Atbilda.

J. W..... I. Taisnibu fakoh, nau wis pehjs prahta; „lawsehta“ ir jau fen dauds jaukati wahrgelita no J. Allunan. Rakteer labat nerisnietâ walodâ. Latv. aw. apgad.

Latw. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchanas.

Pee Zehlabstâtes aprinaka komitejad preeksch luteru palibdsibas lahdes ir 1873. gadâ dahwanas eemakfatas: No Sejes 54 rbl. (un 3 rbl. 7 kop. preeksch Siberijas), no Schkeles 4 r. 43 1/2 l., Dinaburgas dr. 27 r., Demmes dr. preeksch Plefodahl 23 r., Kaldabrunas dr. 10 r., Jaunjelgawas dr. 34 r. 33 l., Keel-Sahwes 10 r. 44 l. (pr. Sahmu fal. flob. labm 4 r. 15 l. un pr. Siberijas 15 l.), Keel-Sunakites dr. 50 r., Saufas dr. 30 r., Dignajas 5 r. 10 l., Zehlabstâtes dr. 55 r. 54 l., Jaun-Subatas dr. 23 r. 71 l., Lasas dr. 10 r., Behrsiumischas dr. 19 r. 75 l. (un 1 r. 25 l. preeksch Behrterburgas bahru nama), Neretas dr. 27 r., Rihzburgas dr. 76 r. 14 l. (bes tam 38 rbl. preeksch Ponedetas). — No schihs summas (kohpâ 507 r. 41 1/2 l.) ir nofuhititi uf Behrterburgas galwas komiteju 190 r. 8 1/2 l., Sahmu fal. floblahm 1 r. 50 l., Plefodahlei 23 r., un pr. Ponedetas luhgfsch. nama 148 r. 13 l.

Wirsvilskungz Wschberg,
Zehlabst. apr. kom. direktors.

tshetwertu rudsu un 43 tshetwertu, 16 garniz lausu eeksch dakahm no 5 un 10 mehreem wairakfobhtajecm pret skaidru maksu wahdrohti. 2

Schlofenbekes teefas namâ, 2. Februar 1874.
(Nr. 46.) Pag. wez.: K. Winter.
(S. W.) Strihw.: Urbanowitsch.

Krohna Behrsiumischas (Dobbeles aprinaki) teefas nama wahrtaisfchana nahls 1. Merz 1874 g. uf wafakfobhtifchânu. Tapehjs tohp tee, kas fahv darbu gri-betu usnemt usazinatl, augfschâ mineitâ deenâ fche-erastees. Tee nolihkumi ir latru deenu pee Behrsiumischas pagasta waldifschanas eeklatami. 2

Behrsiumischas teefas namâ, 1. Februar 1874.
Pag. wez.: A. Schwan.
Strihw.: C. Reichmann.

6. Merz f. g. taps 100 mehri rudsu un 200 mehri ausu magastinas labibas masas partijâs, pa 10 mehreem, Krohna Dignajes teefas namâ uhrupv pahdrohti. 3

Dignajes mahz. pag. wald., 11. Februar 1874.
(Nr. 28.) Pag. wez.: D. Putram.
Strihw.: Untinowsky.

Kad tshdshchinitigis Bauflas pilsmuischas Schiglu mahju fainneeks Geberts Windedf minetu Schiglu mahju fainneezibu samam wezakajam deklam Jabn Windedf ir brikwprahhtigt nodohi apfobhtisees un fcho pagasta teesu luhdhis, wira nupat minetu pee-augufschu deblu Jabni Windedf no Jurgeem 1874 g. par augfschâ minetu mahju fainneeku apstiprinaht, — tad Bauflas Krohna pagasta teesa usazina zour fcho wis-fus, kas minetam tshdshchinitigam Schiglu mahju fain-neefam Gebert Windedf laut ko tapinajuschu buhtu, tshd 21. Merz 1874 g. fawas praifschanas, paschi jeb likumigi derigâ pilnwarâ pee schihs pagasta teefas uf-dohi, ar to nofajifschânu, ka pehjs schi terminâ war-hadu praifstaji atraiditi un ar klufazeefschânu itrahpeti klubs. 2

Bauflas teefas namâ, 7. Februar 1874.
(Nr. 54.) Preekschfchd.: Ribbe.
(S. W.) Strihw.: C. Doepfer.

Pee Bezumuischas (Nengut) pagasta waldifschanas, Bauflas aprinaki, taps 22. Februar 1874 no magastinas 400 mehri rudsu, eeksch masakahm dakahm, uf wairakfobhtifschânu pahdrohti. 1

Bezumuischas pag. waldifschânâ, 26. Janwar 1874.
(Nr. 59.) Pag. wez.: J. Sandt.
(S. W.) Pag. strihw.: Murewfski.

Pee Schlofenbekes pagasta waldifschanas (Schlofen-bek Gemeindeverwaltung) taps uf augstakas teefas at-wehlefschânu 4. Merz 1874 g. no magastinas 200

No Lodafchu pagasta waldifchanas, Kuldigas aprinkli, tohp ta pilfhehtu, muifchu jeb pagastu polfgeja, luras aprinkli tas pee Lodafchu pagasta peederigis lobzellis Jehlab Teichmann tagad ufturabs, peeflahjigi luhgta, minetu Jehlab Teichmann, kurfch bef pafes apfahrt wafajabs un fawus Krohna un pagasta nobdofchanas parabous nau mafajis, tublin fawemt un par areftantu fcheit atfubthit. 2

Lodafchu pag. wald., 26. Janwar 1874.
(Nr. 26.) Pag. wez.: Jure Link.
Pag. ftrihw.: Kronberg.

Ar augftakas teefas atwehlefchanu taps 5. Merz f. g. Sentenes muifcha, Talfes aprinkli, no Sentenes, Balgates un Siles pagasta magaftrahm 250 mehri rudfu un 50 mehri auju leelafas un mafakas dakas pret flaidru nau du pahrdohthi. 2

Sentenes pag. waldifchanâ, 5. Februar 1874.
(Nr. 30.) Pag. wez.: F. Brehdits.
Pag. ftrihw.: Bergmann.

No Krohna Eltfchnu un Sufei muifchu pagasta waldifchanahm, Jaunjelgawas aprinkli, tohp fludinahs, ta pehz augftakas atwehlefchanas 25. un 26. Februar f. g. Eltfchnumuifchas pagasta namâ 500 tſchetwertl rudfu un 156 1/4 tſchetwertl auju no magaftrahs labibas, eelfch leelalahm un mafalahm dakahm, ubtrupê tiks pahrdohthi. Tahs nolihfchanas, pehz furahm ta pahrdohfchana notiks, ir fcheitan katru deenu eefſatamas. 2

Krohna Eltfchnumuifchâ, 1. Februar 1874.
(Nr. 37.) In fidem: S. Seegrün.

Jauni gada-tirgi.

Jaur augftas waldifchanas atwehli taps **Stokmana muifchâ** (Stokmannshof) pee **Plawinkrohgga**, no fchobrihd uf preefſchu, ifgadus diwi ſirgu- un lohpun-tirgi noturet, pirmâis 15. April un obtris 24. Oktober katrâ gadâ. 2

Kurfemes

beedriba pret lohpunohjifchann zaur fcho ufluhds wifus fawus beedribas lohzehts 26. Februar 7. wafarâ fanahlt uf **gadageneralfapuzi** pafes eelâ Nr. 36 **Schirfenhofera fahle**. Brihw weefus ar direkzijas atwehlefchann eewest. 2

Beedribas presidents mahz. **R. Schulz.**

Warbrokas Sehperu mahjâs taps 1. April f. g., obtrâ leeldeenas fwehtfu deenâ, pulstien 8. wafarâ

teateris fpehlehts.

Ji **J. G. Harmfena** dſelfſetawas un mafchin-fabrika ugungſgrehka iflahbhtas leetas, ta: **grahpjt, plihthes, mafchines, arflu- un mafchinudatas, kaleju-dſelfs, bletis, tſchuguns, kaleju-ohgles** un ta jo pr. teel lehti pahrdohthas zaur

H. Schaplewij,
J. W. Rosenkranz,
Harmfena konkursleetas kuratoreem.

Saknudahrſu = ſeme

ir Jelgawâ pee mafajcem wahrteem Nr. 9 uf wairaf gadeem if brihwâs rohkas ifnohmojama. Klafhtakas ſinas dabunamas uf tirgu Meyhera namâ dſelfſohthi pee

D. Matwejew. 2

Murumuifchâ pee Dohbeles wehl

femeskalpu-weetas

dabujamas, katra ar ſaukeem no 16 un wairaf puhra-weetahm. 3

Kas grib

Jelgawâ weenu mafu namu ar ehtbergi pikt, tas to war lehtu mafu war dabuht pee mafajcem wahrteem, wales eelâ Nr. 32. Klafhtakas ſinas dabunamas turpat pee nama ſalmneezes. 3

No jenfures atwehlehts. Rihgâ, 18. Februar 1874.

Gohdigi kalpi par labu lohni un deputati, ta ari puifchi un meitas uf labu lofſti un lohni, war weetas dabuht Leel-Kundablê un Jumprawmuifchâ, tadeht japeeteizahs Jumprawmuifchâ pee Bauſkas. 1

Weens neprezehts zimmermans ar labahm leezibahm war weetu dabuht. Tamdeht japeeteizahs Jumprawmuifchâ pee Bauſkas jeb Biſtal-muiſchâ pee Jelgawas. 3

Jumprawmuifchâ pee Bauſkas tohp wehl arween ſartupekt preefſch bruſſcha pirtti, ar un bef peewefchann, par jo leelako tirgu, kas bruſſchôs mafahis tohp. 3

Jaur fcho daru wiſeem ſinamu, ka es

Jaunjelgawâ

par **adwofatu** eſmu apmetees. 1
Jelgawâ, 28. Janwar 1874.

Paul Wachtſmuth,
oberhofſteefas adwofats.

Jaur fcho daru wiſeem ſinamu, ka es no Kurſemes oberhofſteefas par **oberhofſteefas adwofatu** eſmu apſtiprinahs un man dſihwollis eerahdihis

Jehlabſtatê.

Sawu darbu es uſfahku 1. Februar f. g. 1

Jeannot Siewert,
oberhofſteefas adwofats.

Krohngus

ar 160 puhrawetahm aramu-ſemes, pſawas un gantbas ir no ſchi gada Jurgeem uf wairaf gadeem ifnohmojams. Klafhtakas ſinas dabunamas zaur Apſchupes muifchad-waldifchannu. 1

Muiſchas pahrdohfchana.

Purleſchti muifcha, leela 200 deſetinas un labi apfohyta, Raumas gubernâ, Poniewefchas aprinkli, 2 juhdjes no Kurſemes robbeſchas un 3 juhdjes no dſelzeta ſtagiones Slawiniſchli, ir pahrdohdama. Klafhtakas ſinas minetâ muifchâ pafchâ dabunamas. 1

Diwi jannekti, kas ſtelmakara amatu grib mahzitees, war weetu dabuht pee ſtelmakara meiftera **J. Roſenberg, Wez-Rihgâ** Nr. 4, Nau-mowa namâ. 1

Jaannekti, kas gribetu grahmatſehjeja amatu mahzitees, war apafſch labem nolihumeem weetu dabuht pee grahmatſehjeja meiftera **Haafse Jelgawâ**, leelajâ eelâ Nr. 34. 1

Dahrſneeks

war par Jurgeem f. g. weetu dabuht Leel-Abgulde. 1

Jaun-Muzes mahzitaja muifchâ pa Jurgeem ſchini gadâ kaleja weeta dabunama. Preefſchrohta tabdam, kam nau leelas familijas. 1

Rihgas latweefſchu beedriba tabeht, ta luhgſchannas-deena ſchini gadâ eekriht 20id Februar, fawus 1

gada-fwehtkus

fchogad noturehs ſeiddeenâ, 23ſchâ Februar ar **gohdamaltiti**. — Swehdeenâ, 24. Februar pehz pusdeenas turehs **konzerti** un wafarâ no pulſt. 8. buhs **weefibas wafars.** **Preefſchneeziba.**

Jaun-Muzes mahzitaja muifchâ pa Jurgeem kaleja weeta ir wafam. 2

C. S. Wagnera fehklcu bohde

Rihgâ

ir jaunais katalogs uf 1874. gadu tizis gataws un tas teel katram, kas to grib, bef mafas preefubthijs.

Mugſcham minetâ bohdei ari fchogad wajaga leelu daudſumu preefſchu zeekuru preefſch fehklu krahfchanas. Wina tapehz uſazina wifus lauzineekus, meſcha fargus un t. pr. lai zeekurus ſakrabtu, jo wina katrâ laikâ, jil ari zeekuru buhtu, tohs preti nemê, par puhru 50 kap. mafadama. 2

Maltus gipſchus

preefſch abbolinu tibrumeem, **kalkus, krichtu** un **krahnes-pohdus** pahrdohd 2

J. G. Zelm,
Rihgâ, Dohmbaſnizas-plazzi Nr. 5

Sikkufahli

preefſch lohpeem derigu pahrdohd lehti 1

Friedr. Weidemann,
Jelgawâ pee Dohbeles wahrteem.

Wezo papihruandu,

t. i. rubtugabalus katrâ leelumâ, pehrt ta andeles weeta no 2

Friedrich Rûſſnera,
Jelgawâ, leelajâ eelâ Nr. 3.

Wiſas fortes faufu Rihgas

planfu, dehtu un laktu preedahwa par lehteem tirgeem 3

E. J. Jakobſohns,
katoku eelâ, ſakajâ bohthi, pee balta ſaka Nr. 16.

Labi tureta

Mellenius flaweere,

no 6 1/2 oktawes, ir pahrdohdama Jelgawâ, katoku eelâ Nr. 11. 2

Jelgawâ pee Ferd. Beſthorn un Schablowſku l. l., ta ari pee Ar. Behrſ's m. ſkopolotaja Jierul l. Sobdu Seſawas ſkohl. Freiman l. un pee pafcha apgahdneka Leel-Swehtes ſkohl. ir dabunama ſchahda grahmata:

Tautas weefis Nr. 1,

ar to wehtrigo kriminalſtahtu

Mihleſtiba un apgrehziba,

jeb: **prezi tikai weenu.**

Makſâ 20 kap. 1

Jauna grahmata. **Swehts Jidors.** Dabwana preefſch ſemneekem. Makſa 10 kap. Dabujams Jelgawâ pee Schablowſky, Rihgâ Gâſtera un brahtu Buſch grahmatu bohdes. 3

Rupat tapa gatawi un wiſas grahmatu bohdes dabunami:

Strahpes likumi,

pehz kureem meerateefneſchi wainigus ſohda. Latweefſchu walodâ pahrtukoti no J. Gibbeil.

Makſa 25 kap. fubr. 2

Drulahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.

(Ee klafht peelikumis: Baſnizas un ſkohlâs ſinas.)